6
Kansspelen

Kansspelen

Aan de orde is het **tweeminutendebat Kansspelen (CD d.d. 03/09)**.

De **voorzitter**:
Ik stel voor direct verder te gaan met het volgende tweeminutendebat. Dat is het tweeminutendebat Kansspelen. Ik heet de leden weer van harte welkom. Het commissiedebat is gevoerd op 3 september. Ik wil daarom aan de Kamerleden vragen om het bondig te houden, ook wat betreft interrupties, omdat we dit debat heel kort geleden hebben gevoerd.

Als eerste wil ik het woord geven aan mevrouw Bikker. Zij spreekt namens de ChristenUnie. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):
Goedemiddag, ook aan de mensen op de publieke tribune. Dit debat gaat over gokken. Gokken is verwoestend en verslavend, zeker het online gokken. Op veel fronten ben ik blij met de inzet van het kabinet. We gaan ook nog verder overleggen hoe we gezamenlijk als Kamer en kabinet waar mogelijk nog meer vuur kunnen geven om het online gokken te beteugelen, samen met alle ellende die het veroorzaakt.

Tegelijkertijd zijn er ook een paar teleurstellingen, bijvoorbeeld wat betreft de leeftijdsgrens. Daarover dien ik een motie in met collega Diederik van Dijk. Ik denk ook dat we echt nog wat slimmer moeten omgaan met de kansen die AI geeft om juist het risicovolle gokken tegen te gaan. Daarom heb ik de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat buitenlands onderzoek laat zien dat ongeveer 60% van de onlinecasino-omzet afkomstig is van spelers die langdurig gokken, met grote financiële, psychische en sociale problemen ten gevolg;

constaterende dat het voor onlinegokbedrijven mogelijk is om aan de hand van gebruikersdata onlinereclames te richten op mensen met verslavingsgevoeligheid zonder daarbij zelf de verantwoordelijkheid bij risicosignalering op zich te nemen, zoals The New York Times rapporteert over het Amerikaanse onlinegokplatform DraftKings;

constaterende dat onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam een opensourcerisicomodel hebben ontwikkeld dat op basis van daadwerkelijk speelgedrag problematisch gokgedrag bij onlinekansspelen kan signaleren;

overwegende dat dit model, in tegenstelling tot de risicomodellen van aanbieders zelf, openbaar en onafhankelijk is en daarmee de Kansspelautoriteit een eigen, niet van de sector afhankelijk referentiekader biedt om vroegtijdig te signaleren en te handhaven;

verzoekt de regering in kaart te brengen hoe en op welke termijn de Kansspelautoriteit dit opensourcemodel kan gaan gebruiken bij het toezicht op de zorgplicht van vergunninghouders, en de risicoscores van het model periodiek te laten vergelijken met de eigen risico-inschattingen van aanbieders,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bikker en Diederik van Dijk.

Zij krijgt nr. 286 (24557).

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):
Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u zeer. Dan is het woord aan de heer Tijs van den Brink. Hij spreekt namens de fractie van het CDA. Gaat uw gang.

De heer **Tijs van den Brink** (CDA):
Dank u wel, meneer de voorzitter. Wat het CDA betreft hebben we een vruchtbaar overleg gehad met de staatssecretaris over kansspelen. Ze gaf aan dat ze zich kapotgeschrokken was van wat ze aantrof in de sector. We hebben er alle vertrouwen in dat ze die schrik weet om te zetten in wet- en regelgeving die het online gokken fors zal beperken.

Dat is namelijk hoognodig, meneer de voorzitter. De ellende die door de te liberale wetgeving is en wordt aangericht, is groot. Het door ons aangedragen, en door de staatssecretaris als "charmant" betitelde, idee om één groot portaal te maken voor alle legale onlineaanbieders is nog niet overgenomen. Op dit moment hebben we begrip voor de argumentatie om dat niet te doen. Ik hoop wel dat de staatssecretaris het idee in haar achterzak wil houden. Het is technisch waarschijnlijk ingewikkeld, maar het heeft de charme van de eenvoud; daar zijn we gek op.

Ik heb nog een vraag en een motie. Hoe staat het inmiddels met het aantal aangevraagde vergunningen voor legale onlineaanbieders? Het is bijna 1 oktober. We zijn heel benieuwd of het aantal onlineaanbieders gaat dalen door de aangekondigde regels. We moedigen de staatssecretaris aan om de nieuwe vergunning zodanig in te richten dat er snel en doeltreffend kan worden ingegrepen bij misstanden. Bij ingrijpen hoort dan wat ons betreft ook het intrekken van de vergunning, als daar reden voor is.

Dan kom ik bij de motie. Die gaat over de mogelijkheden voor de Kansspelautoriteit om buitenlandse illegale gokaanbieders op zwart te zetten.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Kansspelautoriteit in samenwerking met SIDN Nederlandse illegale goksites al offline kan halen, maar dat deze bevoegdheid ontbreekt bij buitenlandse illegale gokaanbieders;

overwegende dat de regering een wettelijke bevoegdheid wil creëren om buitenlandse illegale goksites op zwart te kunnen zetten door middel van een DNS-blokkade waardoor deze sites onbereikbaar worden in Nederland;

verzoekt de regering te onderzoeken hoe deze bevoegdheid vormgegeven kan worden naar voorbeeld van de verwijderbevoegdheid van de ATKM ten aanzien van kinderpornografisch en terroristisch materiaal;

verzoekt de regering bij het toepassen van een DNS-blokkade van een illegale goksite ervoor te zorgen dat gebruikers worden gewezen op de risico's van online gokken en worden verwezen naar Cruks en passend hulpaanbod,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Tijs van den Brink.

Zij krijgt nr. 287 (24557).

Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Bikkers. Hij zal spreken namens de VVD. Gaat uw gang.

De heer **Bikkers** (VVD):
Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat wij een goed debat hebben gehad. De VVD-inzet is daarbij volgens mij heel helder: een goede, gereguleerde markt met de daarbij horende bescherming en zorg voor spelers en een keiharde aanpak van de illegale markt. Daar spelen ook socialemediaplatforms een rol in. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat illegale gokaanbieders via onlineplatforms reclame maken voor illegale kansspelen;

constaterende dat de Kansspelautoriteit per maand duizenden verwijderverzoeken meldt bij Meta zonder dat dit tot structurele resultaten leidt;

overwegende dat een specifieke wettelijke norm ontbreekt die onlineplatforms verplicht om na herhaalde meldingen van de Kansspelautoriteit illegale gokreclames daadwerkelijk te verwijderen en herhaling te voorkomen;

verzoekt de regering in de Wet op de kansspelen vast te leggen dat een onlineplatform bij het herhaald tonen van illegale gokreclame na een verwijderverzoek zelf een overtreding begaat waarop de Kansspelautoriteit een bestuurlijke boete of last onder dwangsom kan opleggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bikkers, Tijs van den Brink en Mohandis.

Zij krijgt nr. 288 (24557).

Dank u zeer. Dan is het woord aan de heer Diederik van Dijk, die zal spreken namens de SGP. Hij heeft daarvoor twee minuten. Gaat uw gang.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):
Dank, voorzitter. Ik heb drie waardevolle bijdragen voor de stemmingslijst. De eerste motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat een verbod op uitsluitend onlinegokreclames het risico in zich draagt dat reclame en marketing zich verplaatsen naar andere kansspelproducten;

verzoekt de regering om te komen tot een totaalverbod op reclame voor alle kansspelen, zowel online als offline;

verzoekt de regering tevens de handhaving tegen reclame voor illegale kansspelen aanzienlijk te intensiveren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Diederik van Dijk.

Zij krijgt nr. 289 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de regering de verhoging van de minimumleeftijd voor de meest risicovolle kansspelen naar 21 jaar opnieuw wil overwegen zodra de aanpak van illegaal aanbod succesvol is en de kans op uitwijkgedrag gering;

verzoekt de regering heldere en controleerbare doelstellingen vast te stellen voor de aanpak van illegaal kansspelaanbod en het voorkomen van uitwijkgedrag, hier voortvarend beleid op te voeren, en zo spoedig mogelijk over te gaan tot de verhoging van de minimumleeftijd naar 21 jaar zodra aan deze vooraf vastgestelde voorwaarden is voldaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Diederik van Dijk en Bikker.

Zij krijgt nr. 290 (24557).

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):
Dan de laatste motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de overheid de schadelijke gevolgen van gokken wil tegengaan en burgers daartegen wil beschermen;

overwegende dat de Staat tegelijkertijd via staatsdeelnemingen in onder meer de Staatsloterij en Holland Casino zelf actief blijft op de kansspelmarkt, hetgeen moeilijk te rijmen is met de ambitie om gokschade te beperken;

verzoekt de regering een scenario uit te werken waarin de Staat zich volledig terugtrekt uit het aanbieden en exploiteren van kansspelen, onder andere door het beëindigen van de staatsdeelnemingen in de kansspelsector, en de resultaten met de Kamer te delen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Diederik van Dijk.

Zij krijgt nr. 291 (24557).

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):
Dank u, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer Mohandis. Hij zal spreken namens de fractie van PRO. Gaat uw gang.

De heer **Mohandis** (PRO):
Voorzitter, dank u wel. Naar aanleiding van het debat dien ik twee moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Kansspelautoriteit (Ksa) over onvoldoende instrumenten beschikt om illegale goksites snel en effectief ontoegankelijk te maken;

constaterende dat het kabinet werkt aan aanvullende instrumenten om het illegale aanbod ontoegankelijk te maken, maar dat de uitwerking hiervan nog niet is afgerond;

overwegende dat een centrale openbare lijst van illegale onlinekansspelaanbieders kan bijdragen aan effectieve handhaving, consumenten in staat stelt te controleren of een aanbieder legaal actief is en een basis vormt voor een gecoördineerde aanpak door betaaldienstverleners, zoekmachines, socialmediaplatforms, hostingbedrijven en andere betrokken partijen;

verzoekt de regering om, in samenwerking met de Kansspelautoriteit, te komen tot een centrale lijst van illegale onlinekansspelaanbieders ten behoeve van toezicht en handhaving, en ervoor zorg te dragen dat betaaldienstverleners, zoekmachines, socialmediaplatforms, hostingbedrijven en andere betrokken partijen deze lijst gebruiken bij het treffen van maatregelen tegen illegaal kansspelaanbod, en de Kamer hierover te informeren;

verzoekt de regering tevens te onderzoeken hoe consumenten beter en laagdrempeliger geïnformeerd kunnen worden over het onderscheid tussen legale en illegale kansspelaanbieders, waaronder door verbetering van de vindbaarheid en bekendheid van bestaande informatievoorziening, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Mohandis en Mutluer.

Zij krijgt nr. 292 (24557).

De heer **Mohandis** (PRO):
Voorzitter, dan mijn tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat illegale onlinekansspelaanbieders zich bewust onttrekken aan de Nederlandse regelgeving en het Nederlandse toezicht;

overwegende dat achter illegale onlinekansspelaanbieders veelal professionele, grensoverschrijdende digitale structu-

ren en criminele netwerken schuilgaan, waarbij gebruik wordt gemaakt van onder meer onlineplatforms, betaaldiensten, gameplatforms, cryptovaluta en andere digitale infrastructuur;

van mening dat illegaal online gokken daarom niet uitsluitend door bestuursrechtelijk ingrijpen van de Kansspelautoriteit moet worden bestreden, maar ook in het geval van strafbare feiten om strafrechtelijk ingrijpen vraagt;

verzoekt de regering om in overleg met de Kansspelautoriteit, het Openbaar Ministerie en de politie een pilot te starten gericht op het verstoren van de digitale infrastructuur achter illegale onlinekansspelaanbieders, waaronder betalingsstromen, onlineplatforms, hostingbedrijven en andere faciliterende partijen, en op het beter in beeld brengen en waar mogelijk strafrechtelijk aanpakken van de personen en organisaties die achter deze netwerken opereren, en de Kamer over de opzet en de resultaten te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Mohandis en Mutluer.

Zij krijgt nr. 293 (24557).

Dank u zeer. Het woord is aan mevrouw Dobbe. Zij spreekt namens de SP. Gaat uw gang.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Dank u wel, voorzitter. Ook ik heb één motie, of, zoals de heer Van Dijk zei, "een waardevolle bijdrage aan de stemmingslijst".

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit onderzoek blijkt dat er duidelijke overeenkomsten zijn tussen gokken en beleggen in crypto, waardoor het vergelijkbare risico's oplevert;

overwegende dat er voor cryptodienstverleners geen zorgplicht is, zoals die wel bestaat voor gokbedrijven;

overwegende dat het rapport "Risico's van crypto" ervoor waarschuwde dat een dergelijk verschil in regulering ertoe kan leiden dat gokkers overstappen naar handelen in crypto;

verzoekt de regering om zich ervoor in te zetten om voor cryptodienstverleners een vergelijkbare zorgplicht in te stellen als die geldt voor gokbedrijven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Dobbe.

Zij krijgt nr. 294 (24557).

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Ik wil u ook allen danken voor het debat, hoewel ik daar maar voor een deel aan heb kunnen deelnemen. Ik denk dat wij heel duidelijk met elkaar besproken en gezien hebben dat sinds de legalisering van de onlinegokmarkt er een veel groter aanbod is ontstaan, maar ook enorme problemen als het gaat om nieuwe gokkers en gokverslaving. Als je met mensen spreekt die verslaafd zijn aan gokken, hoor je hoe snel zij de grip op hun leven, familie en werk kunnen verliezen. Dat heeft een grote invloed op de levens van mensen. Dat is hartverscheurend, zeker in de wetenschap dat er achter elk verlies van een gokverslaafde winst is voor iemand die daarvan profiteert. Dat is onacceptabel. Ik denk dat het heel goed is om dit aan te pakken. We hebben het er ook over gehad dat we binnenkort met voorstellen en een wet zullen komen, samen met mevrouw Bikker. Ik zie uit naar de behandeling daarvan.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Al Biyati. Zij zal spreken namens FVD.

Mevrouw **Al Biyati** (FVD):
Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag twee moties willen indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de kansspelbelasting per 1 januari 2026 is verhoogd naar 37,8%, het hoogste tarief van Europa;

constaterende dat de Kansspelautoriteit en de sector melden dat deze verhoging tientallen miljoenen euro's minder oplevert dan geraamd, en waarschuwen dat spelers hierdoor versneld naar illegaal aanbod dreigen te wijken;

overwegende dat het ministerie van Justitie en Veiligheid zelf erkent dat de verhoging niet bijdraagt aan betere bescherming tegen gokgerelateerde schade;

verzoekt de regering het tarief van de kansspelbelasting terug te brengen naar 34,2%,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Al Biyati.

Zij krijgt nr. 295 (24557).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat platforms als Polymarket door de Kansspelautoriteit als illegaal kansspelaanbod worden aangemerkt, terwijl deze platforms zichzelf positioneren als financiële markten en er ook in andere landen, zoals de Verenigde Staten, discussie bestaat over de juridische kwalificatie van dergelijke platformen als financieel product;

overwegende dat de Wet op de kansspelen en de Wet kansspelen op afstand niet zijn toegesneden op dit type platform en er geen wettelijke subcategorie bestaat voor prediction markets;

overwegende dat een verbod zonder regulering spelers naar ongereguleerde, buitenlandse platforms dreigt te drijven zonder enige vorm van consumentenbescherming;

verzoekt de regering te onderzoeken of en hoe prediction markets via een aparte subcategorie in de kansspelwetgeving gereguleerd kunnen worden, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Al Biyati.

Zij krijgt nr. 296 (24557).

Dank u zeer.

Mevrouw **Al Biyati** (FVD):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
De heer Sneller ziet af van een tweede termijn. Dat brengt ons bij de laatste spreker van dit debat, mevrouw Keijzer. Zij zal spreken namens Groep Keijzer. Gaat uw gang.

Mevrouw **Keijzer** (Lid Keijzer):
Voorzitter, ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat deelnemers aan goededoelenloterijen geen zeggenschap hebben over de bestemming van het deel van hun inleg dat aan (maatschappelijke) organisaties wordt afgedragen;

overwegende dat steeds meer organisaties die loterijgelden ontvangen zich bezighouden met lobby, campagnes en politieke beïnvloeding, waardoor deelnemers ongewild activiteiten kunnen financieren die niets van doen hebben met een klassiek goed doel;

verzoekt de regering geoormerkt meespelen bij goededoelenloterijen voor te schrijven, zodat deelnemers vooraf kunnen aangeven aan welk doel of categorie doelen hun bijdrage ten goede komt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Keijzer en Schilder.

Zij krijgt nr. 297 (24557).

Er is een vraag van de heer Sneller van D66.

De heer **Sneller** (D66):
De inbreng van mevrouw Keijzer was eigenlijk één grote aanklacht tegen het progressief-liberalisme. Vervolgens komt zij met een voorstel dat mensen meer keuzevrijheid moet geven. Ik probeer dat met elkaar te rijmen. Hoe doet mevrouw Keijzer dat?

Mevrouw **Keijzer** (Lid Keijzer):
Dat is heel simpel: je hebt ook nog zoiets als democratie. Nederland stemt conservatief, rechts van het midden. Dit soort organisaties, die hun geld halen door deelname aan de Postcode Loterij, besteden dat aan zaken die daar haaks op staan. Dat wil ik rechttrekken. Dat kan, want de Vrienden-Loterij werkt namelijk op deze manier.

Voorzitter, tot slot. Alle moties die hier vandaag voorbij zijn gekomen, hebben te maken met de keuze die een aantal jaren geleden gemaakt is, om online gokken wettelijk mogelijk te maken. We hebben hier dus met z'n allen een gigantische hoeveelheid boter op ons hoofd. Ik hoop dat we van deze ellende leren en niet hetzelfde pad gaan bewandelen bij softdrugs en harddrugs.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u zeer. U heeft nog een vraag van mevrouw Dobbe van de SP.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Dank aan mevrouw Keijzer voor het aanzwengelen van deze discussie, zeg ik dan maar. Zij lijkt te suggereren dat er via goededoelenloterijen goede doelen worden gesteund die antidemocratische dingen zouden doen. Zo begrijp ik dat in ieder geval van mevrouw Keijzer. Ik vroeg me af of ze daar een voorbeeld van kan noemen. Ik vraag me heel erg af welke goede doelen hier antidemocratisch bezig zijn, met de nadruk op de zwaarte van die woorden.

Mevrouw **Keijzer** (Lid Keijzer):
Bijzondere interruptie. Het is maar net wat je wil horen. Ik noem bijvoorbeeld de rechtszaken die organisaties zoals

Greenpeace beginnen tegen de Nederlandse Staat. De Nederlander stemt rechts van het midden en wil af van doorgeslagen klimaatbeleid, en wat krijgen ze? Ze krijgen rechtszaken die precies het andere nastreven, vaak ook nog betaald met inleg van bijvoorbeeld deelnemers van de Postcode Loterij. Het enige wat ik wil bereiken, is dat je, wanneer je meedoet aan dit soort loterijen en geld inlegt bij een goededoelenloterij, zeggenschap hebt over waar jouw inleg naartoe gaat. Net als bij de VriendenLoterij overigens. Het lijkt net alsof ik iets heel raars voorstel, maar het gebeurt gewoon in Nederland, dus het kan, zeg ik maar meteen tegen de staatssecretaris. Ik vind dat niet meer dan democratisch.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Dank voor dit antwoord, maar de suggestie die mevrouw Keijzer in haar uitleg wekte, is dat het antidemocratisch zou zijn wat deze goede doelen zouden doen. Zij haalt daarbij als voorbeeld het voeren van rechtszaken aan. Maar het hebben van een rechtsstaat en het kunnen voeren van rechtszaken is toch juist heel democratisch en onmisbaar voor een democratie? Ik vraag mij dus nog steeds af wat dan het voorbeeld is van wat deze goede doelen zouden doen waardoor mevrouw Keijzer de suggestie wekt dat zij antidemocratisch werk zouden doen.

Mevrouw **Keijzer** (Lid Keijzer):
Als jij bij de verkiezingen elke keer weer bijvoorbeeld het bolletje bij mijn naam aankruist, dan wil jij uiteindelijk gezond verstand in het beleid van de overheid. Wat gebeurt er vervolgens met jouw inleg? Die gaat naar organisaties die het tegenovergestelde doen, bijvoorbeeld het faciliteren van mensensmokkel in de asielketen, of het voeren van rechtszaken tegen de overheid als die gezond verstand in het klimaatbeleid ingevoerd wil hebben. Het enige wat ik voorstel met deze motie is dat je, als je geld inlegt als je meedoet aan loterijen, zeggenschap hebt over waar dat geld aan besteed wordt. Ik vind het ongekend dat mevrouw Dobbe — meneer Sneller van D66 zit ook mee te lachen — daar bezwaar tegen heeft. Dat is toch juist wat je moet willen in een democratie?

De **voorzitter**:
Ik geef alleen meneer Sneller nog het woord, omdat hij persoonlijk wordt aangesproken, maar we houden het echt bij twee interrupties, mevrouw Dobbe, want dit debat is net gevoerd. Dat gaan we niet overdoen.

De heer **Sneller** (D66):
Tijdens het debat kwam mevrouw Keijzer laat binnen en toen begon ze deze litanie. Volgens mij is dit pas de eerste gelegenheid die wij nu hebben om dit debat te voeren. Ik zit helemaal niet te lachen; ik zit me zorgen te maken over de antwoorden van mevrouw Keijzer, die echt nergens op slaan. Mevrouw Dobbe heeft namelijk volledig gelijk dat het gewoon puur democratisch is, terwijl mevrouw Keijzer hier beweert dat het iets is wat haaks op de democratie staat. Waarom ik het vervolgens een nogal bijzonder voorstel vind, is dat er natuurlijk geen enkele plicht is om mee te doen aan een goededoelenloterij. Het voorbeeld dat mevrouw Keijzer geeft van loterijen waar het blijkbaar al mogelijk is, is het beste argument waarom het heel gek is om hier aan de staatssecretaris te vragen om dit een soort verplichting vanuit de overheid te maken, terwijl het iets is wat gewoon van onderop — het maatschappelijk middenveld, zeg ik tegen mevrouw Keijzer — georganiseerd wordt. Dus het is gewoon nogal een bijzonder voorstel voor iemand die zegt "ik ben eigenlijk tegen het liberalisme, waar keuzevrijheid een essentieel onderdeel van is" om vervolgens de overheid allerlei dingen te gaan laten verplichten en dat dan te beargumenteren met dat het ondemocratisch zou zijn, terwijl het voorbeeld dat zij geeft juist bij uitstek democratisch is. Dat is waarom ik met mijn hoofd zat te schudden, voorzitter.

De **voorzitter**:
Tot slot, mevrouw Keijzer.

Mevrouw **Keijzer** (Lid Keijzer):
Waar heb ik gezegd dat ik tegen keuzevrijheid ben? Nu worden mij allemaal woorden in de mond gelegd die ik helemaal niet gezegd heb. Integendeel, deze motie ziet juist op keuzevrijheid. Als je inlegt in een loterij, bepaal jijzelf waar dat geld naartoe gaat. Als ik het heb over democratie, heb ik het over het alternatieve politieke circuit dat inmiddels ontstaan is. De heer Sneller vindt dat een goed idee, want dat alternatieve politieke circuit streeft zaken na die D66 wil. Maar gelukkig heeft D66 maar 26 zetels in de peiling. Ik hoop dat het er bij de volgende verkiezing aanzienlijk minder zijn, zodat het uiteindelijk voor de Nederlandse burger die zeggenschap wil hebben over waar zijn of haar geld naartoe gaat als het in een loterij wordt ingelegd, conform de politieke keuzes gebeurt. Niet meer en niet minder.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank, mevrouw Keijzer. Ik schors de vergadering voor tien minuten.

De vergadering wordt van 12.24 uur tot 12.34 uur geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Kansspelen. Ik geef graag het woord aan de staatssecretaris voor haar beantwoording in tweede termijn. Gaat uw gang.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Voorzitter, dank u wel. Ik herken heel erg wat gezegd is in de korte bijdragen die in zo'n tweeminutendebat mogelijk zijn, namelijk: we zijn ons met elkaar kapotgeschrokken van wat er allemaal gebeurt in het veld van de kansspelen. We zijn bezig met nieuwe wetgeving. Ik ben heel blij met alle ideeën en initiatieven die er al vanuit de Kamer zijn gekomen — ik hoop dat te laten weerklinken in de appreciatie van de moties — waar die gaan bijdragen aan een veilige omgeving om wel of niet te kunnen gokken, zeker voor de mensen die kwetsbaar zijn en jongeren. We zien dat dat een hele schadelijke consequentie kan hebben.

Er was één vraag van de heer Van den Brink en er waren twaalf moties. Ik begin graag met de vraag van de heer Van den Brink. Die ging over het aantal vergunningen. Dat loopt

nog tot 1 oktober, dus ik kan daar nog niet op vooruitlopen. Het kan maar net zo zijn dat er de laatste dag heel veel aanvragen binnenkomen. De Ksa ontvangt die. Ik heb daar geen actueel beeld van. Ik zal natuurlijk wel zo snel mogelijk aan de Kamer rapporteren hoe dat uitpakt. Bij de volgende voortgangsbrief zal ik dat terug laten komen. Dat was de vraag.

Dan de appreciatie van de moties. Als eerste de motie op stuk nr. 286 van de ChristenUnie over het opensourcemodel van de UvA. Daar heeft de SGP zich ook bij aangesloten. Die krijgt van mij oordeel Kamer. Ik ben daarover in gesprek met de Ksa, maar het is heel goed om het op die manier te kunnen verwerken.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 286 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
De motie op stuk nr. 287 gaat over de DNS-blokkades. Ik zie die als ondersteuning van de beleidsvoornemens van wat we nu al doen. Het is van belang dat mensen worden gewezen op de risico's en de beschikbaarheid van het hulpaanbod dat nodig is. Deze motie krijgt oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 287 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
De motie op stuk nr. 288 van de VVD, CDA en D66 geef ik ook oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 288 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Excuus, die is van PRO. Dan staat het hier niet goed. Ze werken altijd samen; goed om te horen.

De motie op stuk nr. 289 van de heer Diederik van Dijk over het uniform reclameverbod moet ik ontraden. Bij de uitwerking van de aangekondigde beschermende maatregelen ligt mijn prioriteit, zoals in het debat gewisseld, echt bij de onlinekansspelen. Natuurlijk zie ik dat de landgebonden activiteiten ook uitdagingen met zich meebrengen, maar ik ga dit meenemen nadat het wetgevingstraject online is afgerond. Vandaar dat ik de motie nu moet ontraden.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 289 wordt ontraden.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Dan ga ik naar de motie op stuk nr. 290 van de heer Diederik van Dijk en de ChristenUnie over het verhogen van de minimumleeftijd. Die geef ik graag oordeel Kamer. Ik zal daar een korte appreciatie bij geven. De grote uitdaging is natuurlijk het aan de slag gaan met het formuleren van concrete doelstellingen. De winstwaarschuwing is dus dat dat heel complex is. Daarnaast moet altijd voldaan zijn aan de vooraf vastgestelde voorwaarden om een afweging te maken of verhoging van de minimumleeftijd wenselijk is. Het gaat er uiteindelijk ook om of we mensen daadwerkelijk zo goed mogelijk kunnen beschermen. Als ik de motie zo mag lezen, geef ik de motie heel graag oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 290 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
De motie op stuk nr. 291 is ook van de heer Diederik van Dijk en gaat over het stoppen van de Staatsloterij. Die is ontijdig. De staatssecretaris van Financiën is als aandeelhouder van die staatsdeelneming eerstverantwoordelijk hiervoor. Hij heeft in het debat met de Kamer aangegeven nog voor het eind van het jaar met een plan van aanpak te komen. Dat is waar deze motie zou thuishoren en daarom is zij ontijdig.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 291 is ontijdig.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
De motie op stuk nr. 292 van de leden Mohandis en Mutluer gaat over de zwarte lijsten en krijgt oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 292 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
De motie op stuk nr. 293 van de heer Mohandis gaat over het verstoren van de infrastructuur van illegaal onlineaanbod en de strafrechtelijke aanpak. Ook die geef ik oordeel Kamer. Wel is het belangrijk om hierbij op te merken dat de Ksa ook nu al een zaak kan overdragen aan het Openbaar Ministerie en dat het Openbaar Ministerie altijd zelf de afweging maakt of het strafrechtelijk gaat vervolgen. Daar ga ik niet over. Het is belangrijk om het in bestuursrechtelijke en strafrechtelijke zin een plek te geven, vandaar oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 293 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Dan de motie op stuk nr. 294 van mevrouw Dobbe over crypto, om het maar even heel kort samen te vatten. Dat is ook het verkeerde loket. De staatssecretaris van Financiën gaat over de regelgeving van crypto. Ik moet de motie hier het oordeel "ontijdig" geven.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 294: ontijdig.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
De motie op stuk nr. 295, van mevrouw Al Biyati, gaat over de kansspelbelasting. Dat is hetzelfde verhaal: ook ontijdig.

Dit gaat echt ook richting mijn collega van Financiën. Het is de vraag of er daarover überhaupt gesproken wordt bij het Belastingplan, maar ik zou zeggen dat dat de plek is voor het gesprek over dit onderwerp.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 295: ontijdig. Ik denk dat mevrouw Dobbe nog een vraag heeft over de motie op stuk nr. 294.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Ja, ik heb een vraag over motie op stuk nr. 294. De appreciatie is nu "ontijdig". Zou het echter mogelijk zijn voor deze staatssecretaris om dit met haar collega te checken en om hem te vragen om een appreciatie, zodat wij die hebben voor de stemmingen? Dan kunnen we kijken wat haar collega ervan zegt.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Ik kan het natuurlijk altijd checken. Het is alleen een beetje gek om hier aan u iets toe te zeggen. Ik kan hem erop wijzen dat er hier een motie is ingediend, maar dit is wel het verkeerde loket. Het is echt aan hem.

De **voorzitter**:
Maar de vraag is of u dat ...

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Ik kan de vraag zeker doorgeleiden. Dat is prima, geen probleem.

De **voorzitter**:
Dat wordt toegezegd aan mevrouw Dobbe. Dan gaat u door.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Dan de volgende motie van mevrouw Al Biyati, de motie op stuk nr. 296. Die gaat over prediction markets in de kansspelwetgeving. Die motie moet ik ook ontraden. De Ksa handhaaft al als er sprake is van een illegaal kansspel. De Ksa heeft uitgesproken dat Polymarket als illegaal aanbod wordt gezien; vandaar dat dat nu ook al gebeurt. Ik ontraad deze motie dus. Ik zie mevrouw Al Biyati mij al tegemoetkomen, dus ik voeg hier het volgende aan toe. Als het niet gaat om kansspelen, dan zou het niet bij kansspelwetgeving passen maar meer bij financiële wetgeving. Daarbij zou u het dan moeten zoeken. U ziet dat het eigenlijk een beetje overlapt, maar ook hier zeg ik: richting de staatssecretaris van Financiën.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 296 wordt ontraden.

Mevrouw **Al Biyati** (FVD):
Zou het dan ook mogelijk zijn dat u mijn moties aan het juiste loket doorgeeft?

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Ik kan zeker bij de staatssecretaris ... Ik denk dat hij niet heel blij met mij gaat zijn. Het is natuurlijk belangrijk dat u zich ook zelf realiseert waar het thuishoort. Dit gesprek zou echt met hem gevoerd moeten worden, maar ik wil hem zeker wijzen op alle ingediende moties die bij hem horen.

De **voorzitter**:
U continueert. Of wil mevrouw Al Biyati nog een vervolgvraag stellen?

Mevrouw **Al Biyati** (FVD):
We zijn het in dit geval misschien niet helemaal eens, maar het is fijn dat u het wil doorzetten. Dank u wel.

De **voorzitter**:
U vervolgt, staatssecretaris.

Staatssecretaris **Van Bruggen**:
Dan tot slot de motie van mevrouw Keijzer, de motie op stuk nr. 297. Die gaat over het geoormerkt meespelen bij loterijen. Dat is de goededoelenmotie, om het maar even zo te noemen. Ik ontraad deze motie. Ik zie echt geen noodzaak hiervoor. Hier werd net natuurlijk al even een kort debat over gevoerd. Mensen kunnen zelf kiezen om wel of niet een goed doel te ondersteunen. De goede doelen houden zich aan de regelgeving rondom de publicatie ten aanzien van waaraan zij de middelen besteden. Het is echt niet aan mij om daar iets van te vinden.

Voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel, staatssecretaris.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Wij stemmen aanstaande dinsdag over de ingediende moties, op 29 september. Ik schors deze vergadering tot 13.30 uur, wanneer er wordt gestemd.

De vergadering wordt van 12.40 uur tot 13.30 uur geschorst.

Voorzitter: **Van Campen**